

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Möte mellan Svea hovrätt och Rättstolkarna den 12 december 2019

Närvarande från Svea hovrätt: Helene Stambeck, personalchef, Christina Aclassi, handläggargreif, Magnus Johansson, handläggargreif

Närvarande från Rättstolkarna: Lotta Hellstrand, Alina Frantsuzova, Anna Lundberg

Rättstolkarna börjar med att kort presentera föreningen och vad vi gör.

Vår första fråga handlar om tolksamordnare. Svea hovrätt har ingen sådan. Det närmaste man kommer är ekonomidirektören, som attesterar tolkfakturor och har kontakt med Domstolsverket och tolkförmedlingar. Rättstolkarna informerar om Domstolsverkets nätverk för tolksamordnare. Hovrätten tillstår att det finns ett behov av att ha en person som är huvudansvarig för just tolkfrågor på domstolen. Som det är nu uppmanas tolkar att skriva till registratorsadressen vid frågor.

Svea Hovrätt har inga konkreta riktlinjer för tolkanvändning. Det finns rutiner för vem som gör tolkbeställningar, vem som attesterar fakturor och så vidare. Dessa rutiner handlar mycket om ekonomi. Domstolsverkets riktlinjer för tolkanvändning i domstol finns tillgängliga på intranätet, men det skiftar hur väl spridda och använda de är på domstolen.

Rättstolkarna frågar också om Domstolsverkets e-utbildning för tolkanvändning och om den används på domstolen. Svea hovrätt tror att utbildningen genomförs av alla nya handläggare. Vad gäller kompetensprioritering uppger hovrätten att man alltid vill ha rättstolk, men olika avdelningar gör olika när det gäller att gå vidare i avropsordningen om den första förmedlingen inte kan tillhandahålla rättstolk. Domare rådfrågas om var gränsen går för att kalla en tolk som har lång resväg. Hovrätten direktförordnar ibland tolkar utifrån Kammarkollegiets register.

Rättstolkarna understryker vikten av att försöka planera förhandlingar med hänsyn även till tillgång på kvalificerade tolkar, och berättar också att förmedlingarna inte alltid har intresse av att boka om en tolk som kanske redan är upptagen i ett kortare eller mindre krävande uppdrag. Vi berättar också om det nya systemet för simultantolkning på distans och förklarar hur det fungerar och att det kan ge större och bättre tillgång till rättstolkar utan att dessa behöver resa och övernattning. Den nya tekniken finns i nuläget inte på Svea hovrätt, men kommer att installeras framöver enligt Domstolsverket.

Vidare tas frågan om en eller flera tolkar upp. Hovrätten anför att förhandlingar i högre instans inte behöver tolkas på samma sätt som i tingsrätten, och därför räcker det med en tolk. Rättstolkarna försöker nyansera bilden och förklarar att förhör från tingsrätten som spelas upp i hovrätten kan vara tolkade, och om tolkningen hörs bra behöver förhöret inte tolkas en gång till. I så fall behövs det inte två tolkar då sådana förhör går igenom. Däremot kan det mycket väl

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

behövas i andra fall och andra delar av förhandlingen. Hovrätten berättar att frågan är uppe för diskussion. Det finns dock sex avdelningar som bokar tolkar och alla gör olika.

När det gäller förberedelse är det också så att vissa avdelningar förordnar tolkarna i förväg för att även sekretessbelagt material ska kunna skickas ut. Dom från tingsrätten brukar alltid skickas ut, och om tolken efterfrågar ytterligare material kan hen också få ut det. Rättstolkarna påpekar att frågan om att få ut förberedelsematerial inte är samma sak som att begära extra ersättning för inläsning.

Rättstolkarna lyfter även frågan om lunchpaus. Hovrätten drar till skillnad från (oss veterligen) alla andra domstolar av en och en halv timmes lunchpaus i häktade mål, trots ett hovrättsavgörande om att det är en timme som gäller. Hovrätten tycker att det bör vara samma regler för tolkar som exempelvis advokater, och lovar att kontrollera detta med andra Stockholmsdomstolar och ramavtalet och återkomma.

Frågan om säkerhetskontroll är något som många har tagit upp med oss. Svea hovrätt har dessutom fattat beslut om flera undantag utöver dem som står i lagen. Rättstolkarna berättar att många medlemmar är arga över att så många får gå in på hovrätten utan att kontrolleras, men tolkarna måste fortfarande kontrolleras. Varför har Svea hovrätt fattat det beslutet? Skulle tolkar kunna anses omfattas av skrivningen om personal i allmän tjänst som enligt beslutet kan undantas från kontroll? Hovrätten uppger att det ska kolla upp detta och återkomma. Frågan om tolklegitimation ställs och Rättstolkarna berättar om och visar våra brickor från Kammarkollegiet. Övriga tolkar har inga sådana.

Rättstolkarna berättar också om vår hemsida, våra rapporter och "Hitta Rättstolk". Vi upplyser också om att vi gärna föreläser om tolkyrket och vårt arbete och gärna svarar på frågor och vidarebefordrar information till våra medlemmar. Hovrätten framför att det medför stora problem när tolkar avbokar med kort varsel.

Slutligen diskuterar vi huruvida det kommer att bli fler rättstolkar och auktoriserade tolkar. Rättstolkarna understryker att det i hög grad hänger på domstolarna, man måste börja kräva högsta kompetens och planera förhandlingarna utifrån tillgång på kvalificerade tolkar. Man måste också sluta godkänna högre arvode till tolkar som inte har rätt till det.

Sammanfattningsvis kan sägas att vårt möte med Svea Hovrätt var mycket positivt och vi hoppas på en fortsatt god dialog.

RÄTTSTOLKARNA

rattstolkar@gmail.com

www.rattstolkarna.se

Mottagare

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Adress

2019-??-??

Med vänliga hälsningar,

Rättstolkarna

- är en professionell sammanslutning för auktoriserade rättstolkar,
- arbetar efter mottot "Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk",
- verkar för att tillvarata rättstolkars intressen och för att all tolkning inför domstolar, myndigheter och andra offentliga instanser skall ske med rättstolkkompetens som riktlinje,
- främjar rättstolkars professionella status och arbetsvillkor samt tillvaratar rättstolkars ekonomiska intressen gentemot uppdragsgivare och myndigheter,
- vill främja rättstolkars utbildning och kompetensutveckling, samt samarbeta med myndigheter, högskolor och andra institutioner för att främja och medverka i utbildning och fortbildning av aktörer inom rättsväsendet i tolkanvändning samt informera personer med intresse att bli rättstolkar.